

De ins en outs van CE-markering

Uit gesprekken met partijen uit de markt (zowel producenten, importeurs als verwerkers) blijkt dat er nog best veel vragen bestaan over CE-markering. Marco de Kok zet in een artikelenreeks de ins en outs van CE-markering uiteen, aan de hand van de verschillende voor de dakenbranche relevante productgroepen. In deze eerste aflevering een algemene uiteenzetting.

Marco de Kok

Ergens is de onduidelijkheid rond CE vreemd, omdat met de invoering van de Construction Product Directive (CPD) sinds 1989 CE-markering

al verplicht is voor bouwmaterialen waarvoor een Europese productnorm beschikbaar is. Zo is sinds 2003 CE-markering verplicht voor thermische isolatiematerialen, inmiddels dus al 10 jaar. Door de vermeende onwetendheid over CE-markering en door de op handen zijnde omzetting van de Construction Product Directive (CPD) naar de Construction Product Regulation (CPR), leek het mij een goed moment om nogmaals de ins en outs over CE-markering uit de doeken te doen. In deze editie een algemeen artikel over CE-markering. In volgende edities zal ik de CE-markering toelichten van de diverse bouwmaterialen, want er zit nogal verschil in het soort bouw materiaal en zelfs tussen de materialen die behoren tot dezelfde productgroep.

Het doel van de Construction Product Directive (CPD) was hoofdzakelijk om de producteigenschappen van bouwmaterialen met elkaar te kunnen vergelijken en om de handelsbarrière tussen Europese lidstaten weg te nemen. De vergelijkbaarheid van de producteigenschappen wordt bewerkstelligd door geharmoniseerde Europese productnormen voor deze materialen te schrijven. In deze norm staat niet alleen wat er allemaal gemeten moet worden, maar vooral ook hoe. Dit betekent dat iedere producteigenschap van eenzelfde bouw materiaal overal in Europa op dezelfde manier bepaald dient te worden. De nageldoorscheursterkte bijvoorbeeld van een dakbedekking uit Nederland wordt op dezelfde manier gemeten als van een dakbedekking uit Italië, hier zal geen onderscheid in zitten.

Verder staat er in die Europese productnorm hoe een fabrikant een constante kwaliteit moet waarborgen. Dit houdt in dat er eisen worden gesteld aan interne kwaliteitscontroles, de frequentie van de controles, kalibraties van meetapparatuur, traceerbaarheid toegepaste grondstoffen etc.

CE en KOMO

Het wegnemen van de handelsbarrière tussen de Europese lidstaten is in principe ook gelukt. Met CE-markering mogen de bouwmaterialen legaal in de lidstaten verkocht worden. Waarom zeg ik dan 'in principe'? Ik krijg vaak de opmerking dat getwijfeld wordt aan de (meer)waarde van CE-markering als er in ieder land toch nog een eigen certificaat gewenst is. Zo heeft Frankrijk een DTA, België een ATG en Nederland de KOMO. Het principe van de beloofde harmonisatie, kostenbesparing en vereenvoudiging zouden hiermee teniet gedaan worden. Ik wil hier graag het volgende over kwijt.

Ten eerste is het vaak (niet altijd dus) vrij eenvoudig om een bouw materiaal CE te markeren. Een fabrikant hoeft dan slechts eenmalig zijn producteigenschappen zelf te bepalen (Initial Type Testing - ITT) om vervolgens zelf een Declaration of Conformity op te stellen. Dit is een fabrikanteigen verklaring waarin hij bevestigt dat de declaraties die op het CE-label staan kloppen. In dit geval is het controleniveau zeer beperkt. In andere gevallen kan het controleniveau hoger liggen, dit is verschillend per product en productgroep. Dit controleniveau wordt in de Europese productnormen level of Attestation of Conformity (AoC) genoemd. Onderstaand heb ik in een tabel weergegeven wat per niveau de eisen van controle zijn.

Uit de tabel op de volgende pagina blijkt dat het controleniveau van de declaraties van de fabrikant over zijn eigen product(en) erg kan variëren. Een KOMO®-productcertificaat of een KOMO®-attest-met-productcertificaat zorgt altijd voor een controleniveau dat te vergelijken is met niveau 1+ en

Controle niveau	CE-certificaat door NB	FPC-certificaat door NB	Fabrikant eigen verklaring	ITT door NB of fabrikant	FPC door fabrikant	Controle-monsters door fabrikant	Random controle monsters door NB	Initieel toelatingsonderzoek door NB	Periodieke bewaking FPC door NB
1*	Ja	Nee	Ja	NB	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
1	Ja	Nee	Ja	NB	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja
2*	Nee	Ja	Ja	Fabrikant	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja
2	Nee	Ja	Ja	Fabrikant	Ja	Ja	Nee	Ja	Nee
3	Nee	Nee	Ja	NB	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee
4	Nee	Nee	Ja	Fabrikant	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee

NB: Notified Body - FPC: Factory Production Control - ITT: Initial Type Testing

biedt daarmee extra zekerheid voor de verwerker dat hij een materiaal toepast met eigenschappen die het materiaal ook feitelijk bezit.

Ten tweede zegt CE-markering niets over de geschiktheid van een bouw materiaal over de toepassing waarvoor dit materiaal bedoeld is, al komt hier enigszins verandering in door de omzetting van de CPD in de CPR, waar ik later nog op terug zal komen. CE-markering van een dakbedekkingmateriaal zegt bijvoorbeeld niets over de stormvastheid van de dakbedekking in een bepaalde dakconstructie. CE-markering van een isolatiemateriaal zegt bijvoorbeeld niets over de sterkte van het isolatiemateriaal bij toepassing op een geprofileerd staaldak; hoever kan een isolatieplaat boven een cannellure uitkragen zonder te beschadigen? Dit zijn maar enkele voorbeelden van onderzoeken die toepassingsgerelateerd zijn en die niet door CE-markering afgedekt zijn.

Tenslotte wordt in het geval van een KOMO®-attest-met-productcertificaat bevestigd dat door toepassing van de in het certificaat genoemde product, en op de manier verwerkt zoals dit in het certificaat is omschreven, er aan de eisen van het Bouwbesluit voldaan wordt. Hierbij moet men bijvoorbeeld denken aan de stormvastheid van een dakconstructie waarin een isolatiemateriaal, dakbedekking of bevestiging is toegepast. Maar ook de vliegvuurbestendigheid volgens NEN 6063 is zo'n eis die gesteld wordt in het Bouwbesluit. Het toepassen van een KOMO®-gecertificeerd bouw materiaal maakt het voor de verwerker zeer eenvoudig om aan te tonen dat hiermee aan het Bouwbesluit wordt voldaan en dus hoeft hij niet op allerlei andere (kostbare) manieren aan te tonen dat hij voldoet aan het Bouwbesluit.

CE-label

Heeft een fabrikant of importeur aan de CE-verplichtingen voldaan, dan mag deze partij zijn product(en) voorzien van een CE-label. Een beetje afhankelijk van het product worden de volgende gegevens op het CE-label vermeld.

- Identificatienummer certificatie-instelling (Notified Body – alleen voor producten die vallen onder controle niveau 1 en 1+)
- Naam en adres van de fabrikant
- Laatste twee cijfers van het jaartal waarin de CE-markering is geplaatst
- Nummer van het CE-certificaat (indien van toepassing)
- Verwijzing naar de relevante Europese productnorm
- Beschrijving van het product, naam, materiaal, afmetingen enz.
- Informatie over de meest essentiële producteigenschappen

In het vervolgartikel zal nader in worden gegaan op de inhoud van het CE-label.

CPD wordt CPR

Ik heb in de inleiding al aangegeven dat er in de nabije toekomst iets gaat wijzigen aangaande de CE-markering van bouwmaterialen. De Construction Product Directive (CPD) wordt vervangen door de Construction Product Regulation (CPR). Wat verandert er nu door deze wijziging? Voor fabrikanten niet zo heel erg veel. De CPD was een directive, wat 'richtlijn' betekent. Het was dus aan de lidstaten zelf de keus om deze richtlijn te volgen of niet. In Engeland bijvoorbeeld hoefden bouwmaterialen van Engels fabrikaat die enkel in Engeland verkocht werden niet CE-gemarkeerd te zijn. Met de omzetting naar een Regulation, wat 'wet' betekent, is nu iedere lidstaat verplicht om CE-markering op bouwmaterialen te eisen. Geen enkel bouw materiaal waar een Europese productnorm voor is mag nog zonder CE-markering verhandeld worden.

De CPR is al van kracht, maar op 1 juli 2013 dient ook iedere lidstaat en ook iedere fabrikant hieraan te voldoen. Maar wat verandert er nu voor de fabrikant? Dit valt in principe best wel mee. De belangrijkste verandering is dat in plaats van een Declaration of Conformity er nu een Declaration of Performance bij het product afgegeven moet worden. In deze Declaration of Performance (DoP) moet vermeld worden wat de toepassing is waarvoor het product bedoeld is. Hiermee wordt een beetje tegemoet gekomen aan de kritiek op de CE-markering dat het niets zegt over de geschiktheid van het product voor de toepassing. In feite blijft dat nog steeds zo, want de toepassingstesten zijn nog steeds geen onderdeel van de CE-markering, laat staan de aansluiting met de bouwregelgeving. Dit laatste is ook niet mogelijk omdat iedere lidstaat zijn eigen bouwregelgeving heeft. Een DoP geeft dus in wezen alleen informatie over de toepassing van het product, zodat de verwerker het product niet voor de verkeerde toepassing gaat gebruiken. Verder wordt iedere lidstaat verplicht om een informatiepunt op te richten waar men als fabrikant, importeur of verwerker terecht kan met vragen over CE-markering. Dit informatiepunt is in Nederland Agentschap NL (www.agentschap.nl).

Zoals aangegeven zal ik in de volgende edities van *Roofs* de CE-markering van de voor dit vakblad relevante bouwmaterialen verder uitdiepen. Zo zullen flexibele dakbedekking, isolatiematerialen, bevestigings- en schubvormige dakbedekking aan bod komen. ●

Dit artikel kunt u downloaden op www.dakweb.nl